

Va eși în toate zilele afară de Luni și a doua zi după Serbătorii.

Abonarea pentru București pe an . . . 128 lei
Șase luni . . . 64 —
Trei luni . . . 32 —
Pe lună . . . 11 —
Ună exemplară . . . 24 par
Inscuțările linia de 30 litere . . . 1 leă
Inscuțări și reclame linia . . . 3 lei

ZIARIU POLITICU, COMERCIALE, LITERARIU.

(ARTICLELE TRAMISE ȘI NEPUBLICATE SE VORU ARDE.)

Directoriul ziarului: C. A. Rosetti. — Gerante răspunzătorii: Anghel Ionescu.

Pentru abonare și reclamă se voru adresa la Administratoriul ziarului D. C. D. Aricescu, Pas. Român No. 13.

Abonarea pentru districtu pe an . . . 152 lei
Șase luni . . . 76 —
Trei luni . . . 38 —
Abonamentele începând la 1 și 16 ale fiecărei luni
Ele se fac în districte la corespondenții ziarului și prin poste.
La Paris la d. Hallegrain, rue de l'ancienne comédie, 5; pe trimestru 20 franci.
In Austria la direcțiile postale și la agințele de abonare, pe trimestru 10 florini arginți valută austriacă.

OSOIU, moșie a Statului, s'a datu pe către călugării străini, suptu nume pe schimb, d-lui Vornicului N. Doacan. Acastă spoliare a averilor Statului s'a făcutu, în contra legilor ș'a ordinarilor de către unu tribunale, care încă a recunoscutu prin act judecătorescu pe călugării străini PROPRIETARI DE VECI ai averilor române.

Ministeriul șcie, și confirmă prin tăcerea sa, spoliarea averilor Statului și dreptul datu călugărilor străini de proprietari de veci ai averilor națiunii române. Cine dă Moșia cea mică este invederat că va da și moșia cea mare.

REVISTA POLITICA.

BUCUREȘCI, 27/8 Cuptoru.
Augustu.

D. Ion Brătianu are o vie în Plasa Podgoria, județulu Muscelu, în care plasă are și d. N. Crezulescu via sa. O spunem acesta ca se potă sci și guvernul și publicul mai bine în ce locu se petrece ciudatul faptu ce avem se-lu facem cunoscutu.

Este cătu-va timp de cându d. Ion Brătianu suferă băntuirea unu nou și ciudatu strafu. Pe totu luna prefectura trâmte omeni în ograda sa și rădică câte o butia gola. Proprietarul nu numai că nu este nici intr'unu modu inscuițatu despre acele răpiri a le bușilor sale — totu ce se ie fără scirea proprietariului și în contra legii este, dupe noi, uă răpire — ci încă uă datu butia luată nu mai șcie ce se face cu dinsa, nu mai aude nimic.

Pentru ce acastă procedere, ce este nu numai intru tôte contrariu legii de urmăriri, ci încă contrariu dreptului ce are ori ce omu pe proprietatea sa, contrariu chiaru regulilor de bună cuviință ce se pădesc intr'uă societate?

FOIȚA ROMANULUI

OMENII ONEȘTI.

PARTEA A PATRA.

LXVII.

Astă scomotosă detonațiune, eclatându d'ua datu în mijloculu nopții și rupindu tăcerea scudui casa președintelui și răspândi alarma intr'insa. Domnu și servitori, deșteptați trăsărind, fură în câte-va minute în picioare.

Din toți, unu singuru omu își conservase sângele rece. Acestu omu era d. de Gilbert. Îndată ce auzi spolișunea, se sculă, îmbracă uă haină de casă, și se îndreptă răpede spre camera ocupată de d. de Gilbert. Președintele cugeta, forțe cu dreptu, că femeia, considerându starea bolnăvicioasă, trebuia în astu momentu se fiă în spaimă de morțe, și că numai presiunța sea o putea linisci. Spre a se duce de la apartamentul seu la alu femeiei sele, d. de Gilbert trebuia se murgă dreptu înainte; așia și făcu aștii; daru ajungind la punctulu unde coridorul scării celei mari a ospelului se rescrucesce cu acelu-a ce-lu urma acum, fășițulu unei fuste ce

D. ministru din Intru ne-a luat astă-qi spaciulu ce era destinat revistei nōstre spre a se lupta cu d. Dim. Niculescu care a susținutu că sătiani suntu siliți a lucra la moșia d. N. Crezulescu. Pucinu spaciulu daru ce ne remăne trebuie se-lu dăm următorilor sciri din afară cari au insemnetea lor.

Foiele din Berlin de la 3 Augustu spun ca scire de la Petersburg cu datu de 1 Augustu că unu ucasu imperialu declară două milioane de țeran arendători ai domeniilor și ale moșilor de apanagiū, de proprietari liberi.

In privința păcii sau resbelulu avem astă-qi următoria scire ce ne-o dă ziarulu franceze de la Petersburg cu datu de 2 Augustu. Elu publică uă depeșă a Principelui Gortschakoff către Baronulu Kuorring la Viena cu datu de 27 Iuliu, atingătoria de nota Comitelui Rechberg de la 19 Iuliu. Depeșă esprima surprinderea, d'a vedea pe Comitele Rechberg vorbind de puțința unei idei secrete din partea Rusiei. Dacă acastă aprețire a cuvintelor Rusiei a fostu inspirată Comitelui Rechberg prin dorința d'a depărta ori ve ideia a unei înțelegeri în parte, care s'ar putea talmăci ca necompatibilă cu obligările contractate de Austria și cu punctulu de plecare de care légă pasurile sale, atunci ne grăbim a mărturi că n'a esistat între dinsa și noi nici unu felu de înțelegere d'ori ce natură în privința comunicărilor din urmă. Din nota austriacă de la 18 Iuniu noi n'am dedusu nici uă incuviințare anticipată de refusu a conferinții. N'am ghindit de locu a face nici uă asimilare între Galicia și Polonia. Daru tradițiunile anterioru și ajutorulu, ce insurgiții au

credu c'aude ilu făcu a-și întorce capulu spre partea de unde auzie scototulu.

Ar fi anevoiă a spune surprinderea președintelui vedind după cortinele ferestrei ce dă în grădină umbra unei femeie pe care rațele lunei, lovindu dreptu în ferăstră în acelu momentu o făcea se se desemneze curat.

Prē depărtatu spre a o recunoșce, și voind a sci cine era, președintele merse dreptu la dinsa.

— Cine este aci? . . . întrebă elu c'ua voce scură, cându nu mai fu de cătu la dour pași de distanță.

Soasă din starea de amorțelă în care părea cufundată, persoana ce eră pe balconu, prin uă mișcare răpede ca gândulu, depărta iute cortinele ferestrei și apăru ca uă fantasmă, cu facia palidă, cu ochiulu scinteițatoriu și cu bușele tremurându:

— Eu suml dize ea.

— D-ta? . . .

— Da, eu!

Era în aceste două vorbe ale d. de Gilbert, căci ea eră, uă lume întregă de mânia conținută și de desprețu superb.

— Și ce faci aci, la astă oră, domnișoră?

dobinditu din Galicia dovedescu interesele comune și solidaritatea necesară acelor trei curți. Propunerea a fostu intr'unu sentu amicalu, conformu cu relațiunile și interesele ambelor curți. Trebuie se respingem ori ce altă espicare.

Depeșă termină deplângându diferita impresiunea, ce lasă a simpti depeșă Comitelui Rechberg. Numerulu d'alaltă-ieri alu ziarulu francesu de la Petersburg publică rescriptulu guvernulu naționale revoluționariu din Warszawa de la 5 Iuliu, prin care prescrie unu imprumutu silitu de 21 milioane și numesce pe Ladislas Czatoryski, Iosif Ordega și Severin Galezowski de administratori ai acestei datorii.

Memorialulu diplomaticu anuția că cele trei puteri voru adopta în replica lor identică la respunsulu Rusiei, numele de „aliați.”

Din Warszawa cu datu de 1 Augustu aflăm că guvernulu naționale a publicat uă proclamațiune, prin care respinge ori ce transacțiune fără independință și fără fruntariile anului 1773, și invită Lithuania, Polonia coronii și Reussen (Rusia mică?) la o grabnică și generală resolă.

Programa Democrației.

Nu este în lume putere mai mare de cătu puterea ideilor. Vecuri multe s'au strecurat, generațiuni întregi au perit, imperiuri mari au cădutu, ne lăsându în urma lor de cătu uă slabă suvenire care se sterge pe fie care di. Singure ideiele cele mari au invinsu cursulu celu repede alu timpilor, ș'au trecutū învingătoria prin tō-

Urmă unu momentu de tăcere.

Laura, după ce primise de la amantelu seu uă ultimă sărutare, se ascunsesse, cumu scimū între cortinele ferestrei, daru în locu d'a reintra îndată în camera sea, stetuse ascunsă după cortine și d'acolo urmase ca discrețiune tôte mișcările junelui.

Așia, cându veđu detunătura, lovită în animă d'acea-ași lovitură care atinsese pe Paulu, și vedindu-lu cădind de pe didu, simptise că îi venia reu, că ameția.

Cu tôte astea deși sfărâmată și în prada tuturor sfășiărilor indoninței și terorii, ținindu-se cu putere de ferulu zelosiei, ea remăsese în picioare cu facia lipită de geam, ca se nu pērdă nimicū din oribilea dramă ce se petrecea suptu ochi se.

Și nimicū nu-i scăpase, ea veduse totu, de nici uă tortură nu fusese cruțată.

În momentulu cându amicii lui Paulu, alergându ajutorulu seu, îl rădicaseră și-lu duceau în braciile lor prin piață, D. de Gilbert vedind, în trecătū, umbra fetei, s'apropiase de ea. Asta espică cumu, asorbită, de ce se petrecea în afară, nu-lu auzise venind.

Și, imaginându-și că întâlnirea sea

te grodavele scuduiri cari au băntuitu societățile ș'în fine, pline de vietă și de putere, s'au ridicatū triumfătorie prin Revoluțiunea cea mare de la 1789 ș'au schimbatu cu desevirșire facia întrégă a omenirii.

Acastă revoluțiune nemuritoră a proclamatū drepturile omului ș'a stabilitu principiile cele mari ale democrației.

Suveranitatea poporulu în loculu monarchiei asolute, voința națiunii în loculu voinței Domnitoriului, guvernulu răspunzătoriu înaintea țerei pentru tôte lucrările sale, egalitatea tuturor cetățianilor înaintea legii, libertatea recunoscută pentru fie-care ca unu drept asolutu și firescu, ecă principiile fundamentale ale democrației, principiile dătătorie de vietă cari potū face fericirea unei țere și puterea unu guvernulu.

Pucinu se ne aruncămū ochi pe istoria véculu în care trăimū și ne vomu convinge că tôte guvernelo cari voescu a se țatari ș'a lucra pentru mărirea națiunilor, suntu silitu a părăsi ideiele asolute și mărginite ale trecutulu ș'a se întemeia pe principiile liberali ale democrației.

Guvernelo cari nu se folosescu d'aceste mari învățature ale istoriei și cari nu n'ntegū miscarea societăților moderne, în deșertu se voru încerca se remăie în capulu națiunilor prin apăsare și forță brutale; miscarea repede a progresulu le va resturna. Omenirea merge înainte, și merge spre

cu Paulu fusese descoperită de președintele și că elu dedese ordine a trage asupra amantulu seu, Laura considerându ca uă amară ironia întrebarea ce-i făcea tată-seu, redobindind tōtă energia sea, fu aprōpe a eclata și a-imsuta acțiunea sea ca uă fașitate desonorătoră, nedemnă d'unu omu onestu. Daru aducindu-și aminte că acelu-a, a căru conduită se pregătia a vestești astufeliu, era tată-seu, își respinse în fundulu animei mânia sea, făcindū spre a se conține uă siliștia supremă.

— Bine voiesce, domnule, îi dize ea, prin respectu pentru d-ta, a me scuti d'a responde laastă întrebare.

Președintele nu înțelega sensulu acestor cuvinte; daru după tonulu resolutu cu care erau pronunțate, înțelese că conțineau uă amenințare și se iuți.

— Ce însemnă asta, domnișoră? îi dize elu; se-mi spui îndată ce cauți aci?

Laura își crucișă braciile pe peptu ilu privi în facia, fără a responde. Totu corpul seu eră agitatū de mișcări convulsive.

— Ei bine! îi dize președintele luându-o de braciū și scudindu-i-lu, ai se vorbești în fine, da ori nu?

lumină, spre libertate, spre adevăr, spre progresu.

Marele Bossuet a disu: „Omulu se miscă, și Dumneșeu ilu duce.”

Véculu nostru ne dize: Omenirea se miscă și democrația o duce.

Pe cându tôte națiunile mergū înainte și se transformă cu principiile democrației, România nu putea se remăie nemiscată în mijloculu aceste transformări generali. Patru-șeci de ani de lupte, și siliștele, lucrările, devotamentulu mai multor băbași deosebiți au împăntatū în țera ideiele cele noue a căroru desvoltare și manifestare ne a adusū Convențiunea, întemeiată pe principiile democrației.

Cu principiile din Convențiune, țera noastră a fostu pusă pe calea progresulu, pe calea desvoltării și fericirii sale.

Nu vorbimū aici ce a făcutu și ce face guvernulu actualu cu adeste principie: amū vorbitū în altă parte și vomu vorbi încă de multe ori.

Vomu desvolta pucinu aceste principie cari formēsă programa democrației, pe cari le vedemū triumfătorie în cele mai multe stațe, și pentru cari ne amū luptatū și ne vomu lupta mereu spre a le vedē întemeiate și n'țera noastră.

Nu scriemū uă carte și nu putemū intra în lungi desvoltări; facemū unu articlu de ziaru și ne vomu măr-

— O voiesci? dize feta.

— Mai multu decâtu atâtū, o cerū, response c'unu tonu imperiosu D. de Gilbert.

La aceste cuvinte, Laura se rădică în tōtă înălțimea sea. Intr'ua clipă de ochi, ori ce aparință de respectu dispăru. Numai eră aci nici tată nici fiu, ci uă amante ultragiată, uă femeia lovită în animă, în facia unu omu care, brutalicesce și fără milă, sfărâmasse, celu mai frumosu din visele sele, singurul pe care-lu avusese ea. Suptu imperiulu acesteie ideie și cu espressionea celei mai viuie manie, — deși remăsese liniscită în aparință, — ea îi response încetu, avindū grije d'a apesă pe fiă-care cuvintū.

— Ar venitū aici, domnule, spre a aciste la ultimele momente ale acelu-a pe care ai pusū de l'a asasinatū.

La acastă acuzare aruncată contra lui, d. de Gilbert incremenitū remase mutū și nemiscatū ca cumu ar fi fostu lovitū de trăsnetu. Nesciindū de ce se petrecuse, elu își inchipui că Laura, fiă-sea, unica sea copilă, singura sea speranță, își perduse d'ua datu mîntea, că nebunise ca și mamă-sea. Petrunsu d'astă cugetare și muscatū în animă d'ua durere sfășițatoră,

gini a areta pe scurtu aceste principie și cele mai însemnate reforme cari sunt consecințele lor neapărate.

Ecă aceste principie însoțite cu reformele necesare pentru întemeierea lor și pentru adevărata prosperitate a țerei.

Suveranitatea poporului care este izvorul Puterilor Statului.

Acesta este principiul cel mai însemnat care a schimbat cu desăvârșire forma și natura guvernelor trecutului, întemeiate pe voința unui Domnitoriu absolut care guverna în numele său, după buna sa plăcere, fără se de la nimeni socoteli despre faptele sale. Astăzi, domnitori sunt numiți de popor, și guvernele lor pun în lucrare voința poporului manifestată prin Adunarea compusă de reprezentanții aleși de dinsul. Adunarea face legile, votează impositiile, controlează, judecă, condamnă și schimbă guvernele, cari sunt răspundătorie înaintea sa pentru toate lucrările lor.

Egalitatea tuturor cetățenilor înaintea legii.

Iustitia, prin desființarea privilegiilor cari împărția societatea în clase, favorisind pe unele și apăsându pe altele, a recunoscut pe toți omenii de o potrivă, cu aceleși drepturi și datorii în societate, plătind și făcând merita și dobândi cele mai mari funcțiuni și onori. Ecă în ce chip întemeiat egalitatea; dreptul înțeligiței pus în locul dreptului nascerii. Dacă înse un guvern incurajază mai mult incapacitatea de cât superioritatea, dacă servilismul este mai bine vedut de cât un caracteriu independență, dacă abuzul trece înaintea virtuții, dacă conștiința este depărtată și corupțiunea favorisată, dacă interesul public este desprețuit și interesul personale onorat, atunci numai este egalitate, este degradarea națiunii, este năvălirea celor mai

nefericitul tată, privi pe fiia-sea fără a dăoie uă vorbă și încercu a o consi-dera cu atențiune.

Feta nu plocă de locu ochii înainte privirii sale. Frumoașă ca uă statu antică, ar fi disu cinova mai multă că voia a-lu înruța, atât de mândră și alțiană, era atitudinea sea.

— La desertu, domnule, toate astea, urmă ea dup'unu momentu, cu accentulu celei mai profunde amărăciuni, este unu spectaclu foarte tristu morțea unu nefericitu june, care cade plinu de viață și de juneță, supțu loviturile unu asasinu. Și D-șeu, dacă este dreptu, va cere intr'uă di uă socoteli teribile acelu ce a ordinat acestu omor.

— Camu? îngână președintele, a cărul figură palidă și trăsorele descompuse areta totă spaima sea și pe care rătăcirea aparinte a cuvintelor fisei îl punea la tortură. Ce vrei se dici?

— La ce servește prefacerea? răspuse ea arătându balconul cu degetul, Eram colé și am vedut totu. Nu știu mobilele ce te a împinsu la uă acțiune de feliul acestu-a; daru ori care ar fi speranța d-tele, în ori ce casu, ea va fi degepută, căci, adause

injosite ambițiuni, este privilegiul ignoranței ș'alui corupțiunii, este amestec și anarhie în toate clasele și în toate relațiunile societății.

Libertatea deplină în toate ramurile sale recunoscută pentru toți ca un drept absolut; libertatea individuale, libertatea preseii, libertatea întrunirilor, libertatea învășămintului, libertatea cultelor.

Toate aceste libertăți sunt strins legate între dinsele; una fără alta nu pôte existe; sunt ramurile unu singur trunchiu: libertatea deplină și fără mărginire. Aceste libertăți sunt cele mai sicure mijloce prin care uă națiune pôte deveni mare și fericită. În toate țerele unde ele au domni și domnescu, vedem cea mare prosperitate și cea mai înflorită civilizațiune. Libertatea produce ideile mari și faptele mari; libertatea este mama progresului. Istoria ne arată și ne dovedesce aceste adevăruri. Sunt foarte retăcite guvernele cari se tem de libertatea deplină și caută s'o năbușescă prin felurite mărginiri. Acele guverne sunt slabe, nepuțințose și neprevădătorie; creșind a se întări prin năbușirea sau desființarea libertății, ele lucră singure la căderea lor pregătind și grăbind revoluțiunile cari sunt izbucnirea libertății apesate. Speriința ne pune înainte numeroase exemple.

Uă lege electorale întinsă spre a putea fi reprezentate toate interesele țerei.

În regimul reprezentativ, adevăratul guvern este în Adunare, în majoritatea Adunării, pentru că unu ministeriu nu pôte rămănea uă di la putere dacă nu este aprobat și susținut d'acastă majoritate care guverna prin ministeriu. Fie cine înțelege dar de câtă însemnătate este legea electorale din care ese Adunarea. S'a recunoscut că legea electorale în înțea este mărginită și neindestulătoară, și s'a cerut în nenumerate rânduri reforma sa pe basi largi. Adunarea singură a aretat de mai multe ori această dorință, și avem încredințarea că întinderea legii electorale, va fi uă mare bine-facere pentru întemeierea libertăților publice. Daru această reformă trebu se se facă în

pa, juru înainte lui D-șeu, — și nimicu nu me va face a-mi schimba oțărirea, — că dacă d. Paul Desolme va scăpa după ranele sale, nimicu altulu decăt elu nu va fi sociulu meu, și că, în casu contrariu, a doua di după morțea sea me voi duce intr'uă monastire.

Acențulu fermu și convinsu cu care fu pronunțat astu jurămintu făcu pe d. de Guilbert de tresări. La numele lui Paul Desolme ce resunase pe buzele fetei sale, unu fulgeru sări din ochii lui și păru a ilumina d'ua dată înțeligiția sea. Elu înțese în fine. Vulnerat în orgoliulu său, iritat, afară din sine, eră se eclate; daru meseria sea de judecătoriu îl învețase a domina pașunile sale și a nu cede la prima miscare. Cunoșcind foarte bine caracterulu fetei-sei, elu judecă după aerulu său mindru că anovoi i-ar fi a o face se-și schimbe oțărirea d'o va ofensa și trebui se caute altu miju-locu care se pôte satisface totu-d'ua dată cea-a ce-și datorie sie-și și se facu pe Laura a-și schimba oțărirea.

Cându creșu că l'a găsit: — Așia daru, domnișioră, neștiindu nici uă socoteli de bine-facerele noastre, nici de respectulu ce ne este datoriu, mama d-tele, și mie, acăste de-

astu-felu de condițiuni ca legea cea nouă se fiă uă nobile îndemnare pentru instrucțiunea și luminarea poporului spre a dobândi drepturile acordate de lege, și ca se nu pôte nici uă dată deveni în mânele guvernului unu instrumentu sicuru spre a forma uă Adunare servile prin care se întemeieze cea mai îngrozită tiranie. Toate violințele unu ministeriu incapabile, toate faptele sale arbitrare, toate abuzurile ruinătorice, toate măsurile represive prin cari s'ar năbuși libertățile publice aru fi încuviințate de cea adunare servile pe care ministeriulu ar putea totu-de-una s'o formeze prin tr'uă lege făcută mai multu pentru înlesnirea tiraniei de cât pentru asigurarea libertății.

Îmbunătățirea sôrții țeranilor.

Adunarea, în sesiunea sa din urmă a cerut prin Adresa către Tron desbaterea și îndreptarea legii rurale votate și ne puse în lucrare, pentru a se introduce toate îmbunătățirile cari se fiă de uă potrivă folositorie pentru țerani și pentru proprietarii. Acastă reformă făcută pe marele principiu al unei seriose îmbunătățiri a sôrții țeranilor, astu-feliu în câtu ei se pôte deveni cetățianii activi, va da cea mai mare dezvoltare agriculturii și avuției publice și va pune pe toate guvernele în neputință d'a se mai servi d'acastă cestiune ca s'ajungă la întemeierea despotismului, amenințind totu de una pe proprietari, s'atrăgind pe țerani în favoarea lor prin făgăduințele ce le facu.

Instituirea unei garde naționale.

Garanția regimului constituțional și a libertăților sale este garda națională, neapăratu trebuinciosă pentru a da cetățenilor uă viață publică mai activă, puindu în pozițiune a înțeligiței și a iubi libertatea și ordinea, pentru cari sunt uă apărare contra celor cari s'ar înceca se le atace. Cându toți cetățianii sunt chemați se se bucure de libertățile publice și se privighiesc ei singuri drepturile lor, anevio se pôte întemeia tirania.

Organizarea comunei pe base largi și cu drepturi întinse.

Speriința a dovedit și dovedesce pe fie-care di că centralizarea ad-

mea îl respinge și pe care-lu privescu ca foarte nedrept.

Nisce mice lovituri repețite la interval egal, se aușiră și opriră pe D-ra de Guilbert d'o urma. Ea tăcu și ascultă. Aceste lovituri veniau din etagiulu superioru și deveniau din ce în ce mai distincte. Erau produse de Cambrelot care coboria scara cu rașediciune și alu căru picioru de lemn, la fiă-are pasu resuna pe trepte.

— Vine cineva, dișo tatălu seu D-ra de Guilbert, și fiindu c'aici nu este unu locu convenabile ca se-l dau esplicările ce doresc, bine voiesc a lăsa pe mâne astu convorbire și permite-mi a me retrage. Dcindu aceste ea trecu înainte tatălu seu, îl salută cu politeță și se îndreptă spre camera sea. D. de Guilbert o urmă. Îndată ce făcură dece pași la anghiuile ce se forma prin întâlnirea celor dou coridore, cu figura voioasă și mindru negreșită de ce făcuse, Cambrelot se întâlni faciă în faciă cu Laura așia în câtu îl mai opri trecerea. Dorind a areta domnului seu că totu era capabile, cu toate că avea perulu albu, a exercita uă priveghiare activă:

— Ei bine! Domnule președinte, strigă betrănul servitoriu, îți spusese-

ministrațiunii este unu isvor d'abosuri și uă adevărată ruină pentru interesele publice. Astu felu vedurăm acum în urmă pe împăratul Napoleon invitând pe ministrulu seu se lucreze unu proiectu de lege pentru descentralizarea. Organizându comuna în toate satele, și municipalitățile în toate orașele, cu dreptulu d'a se forma singure și d'a se ocupa cu toate interesele lor locale, totă țera va lua uă transformare generale. Cetățianii, chiu mai a desbate singuri condițiunile prin cari potu fi mai bine, vom vedea realisându-se uă mulțime de îmbunătățiri; lucrările administrațiunii, privighiate mai d'apropo, abuzurile vor înceta; deosebitele afaceri publice, împărțite atătoru activității, se vor face mai repede în interesulu generale; inițiativa individuale, primită a lucra și a produce, toate înțeligițele se vor pune în serviciulu progresulu; guvernulu centrale ușurat d'ua mulțime de însărcinări, simplificat în atribuțiunile sale, liberat de răspunderea unor numeroase lucrări, va avu totu timpul și totă libertatea d'a se ocupa cu cestiunile cele mari cari interesă totă țera, va observa din virful edificiuului sociale armonia între toate părțile sale, și va isbuti, dupe cumu îl închipuesc filosofia politică modernă, a fi prețutindeni și a nu se simți nici intr'uă parte.

Organizarea justiției prin alegere seu prin inamovibilitatea magistraturilor.

Uă țera în care justiția nu existe este uă țera ruinată și perdată. Nimeni nu mai este sicuru de nimic. Toate interesele sunt amenințate și compromise, toate conștiințele năbușite și degradate; abuzulu și corupțiunea sapă societatea și o ducă la uă sicură peire. Justiția este adevărată temelă a unei societăți organizate spre a prospera: justiția în toate și pentru toți. Daru justiția nu pôte se existe fără legi întemeiate pe principiile cele mari și fără garanție indestulătoară cari s'o ferescă d'a deveni în mânele guvernului unu instrumentu de prigonire și de corupțiune. Cele mai asicurată garanție sunt eligibilitatea seu celu puciu inamovibilitatea magistraturilor prin care se nimicesc influința guvernului; capacitatea lor,

c'a se și o capete... și și-a capete adaoșe elu, înocind uă asta frase costulu expresiv ce face viațitoriu chind uă vinatulu.

— Miserabile!... murmură de Guilbert aruncându lui Cambrelot uă căutură plină de dispreț.

— Daru... dișo acestu-a spu d'astu privire, întorcindu-se spre ședintele spre a cere protecțiune rașimulu seu.

— Du te do te culcă, neghioșii dișo președintelu cu mâni.

Bietulu Cambrelot, care la laudo și pôte chiaru uă recompenșare remase înlomnit.

— A! da, dișo elu apoi cindu gură: așia e?... Blăstemați de gași!... fă-le, me rog, bine, cumu îți mulțumesc!... Dar, președinte! potu d'acumu înainte se solu rădecin totă grădina și se ară și nu me mai amestec.

Învirtindu-se în piciorulu seu lemnu, se înlôrso dup'acosta te marea sea.

Clément Renou (Urmare pe mâne.)

de milioane? S'o apere contra inamicilor puternici din afară? Cu totu curajul său, ea nu este de ajuns. S'o apere guvernul și ordinea în țară? Este pră numără, și nici o dată armatele, ori cât de numeroase au fost, n'au putut se scapa guvernelor cari au devenit nesuferite prin incapacitate, prin călcarea legilor și prin arbitrar. Guvernelor se înălesc prin înțelegință și prin respectul legilor și ordinea publică se păstrează prin încrederea ce au cetățenii în guvern și prin siguranța că drepturile și libertățile lor nu sunt și nu vor fi lovite. Mișlocul practic, economic, și adevarat folositor pentru toate impregiurările este înarmarea țării prin mișloc, în cari toți cetățenii, în stare d'a purta armele, sunt dator să se servescă, pentru că ori ce om este dator să servească și apere țara în care s'a născut și în care se bucură de drepturi și de libertăți.

Organizarea financiarilor pe principiile științei economice și controlarea lor de o Curte de compturi.

Unu stat în care financiele se declară de guvern în banculă și în desordine spaimantătoare, este amenințat de cea mai grozavă catastrofă, care a ruinat Franța înaintea revoluției de la 89, și care ar fi ruinat acum în urme și pe Austria, dacă guvernul nu și-ar fi pus toată silințele să alunge catastrofa prin îmbunătățirea stării financiare. Roul este mare, imposite și cheluitele nevatate de Adunare, socotelile pentru întrebuințarea banilor necercetate pe mai mulți ani, confuziunea deplăzabile care compromite creditul statului și pune în suferință serviciile publice. Regularea bugetelor de Adunare și cercetarea socotelilor de o Curte de compturi sunt singurele mijloace cari se pot avea în finanțe, prin imposite drepte și legiuite și prin cheluitele legitimate și folositorie.

Bancă de compturi și de credit financiar și instituirea de camere comerciale.

Însemnătatea acestor instituții este cunoscută. Comerțul, industria, agricultura, proprietatea, cari sunt izvoarele de avuție ale unei țări, vor găsi în ele toate înlesnirile trebuincioase spre a se ridica din amortirea în care sunt aruncate prin lipsa desavârșită a mijloacelor de credit, și spre a dobândi toate dezvoltările putincioase cari se produc și se măresc prosperitatea țării.

Luarea monastirilor pământene din inchinate.

Adunarea, printr'oa patriotică oțărare, a deslegat această chestiune națională, votându ca monastirile, proprietăți ale Statului român, se s'ad ministrare de țară, și veniturile lor se se trecă în buget. Guvernul a declarat că nu va pune în lucrare acest vot s'a compromis chestiunea prin mesur provisorie și contradictorie, cari nu dovedesc decât inconsequință și slăbiciune.

Acestea sunt principiile democratice și reformele neapărat trebuincioase, a căror punere în lucrare și regulată dezvoltare vor contribui cu putere la mărirea și prosperitatea Statului român.

Multe din aceste principii și reforme sunt coprinse în Adresa Adunării către Tron, și toate spiritele luminate, liberali și independenți au vădit în această Adresă cele mai frumoase dorințe d'a se întemeie cu sinceritate regimul constituțional, d'a se pune în lucrare marile principii democratice și d'a împinge țara pe calea cea largă a libertății și progresului.

Se știe ce a făcut guvernul; s'a împotrivit și se împotrivesc la lăte. Dar în vechiul nostru, după ațtea revoluții, după progresul cel mare al ideilor, democrația a dobândit o putere atât de mare în căt, și parțile și guvernelor, numai prin viciul principiilor sale pot trăi și deveni tari.

Aceste principii le am apărut și le vom apere necontenit cu credință nestremătată în triumful lor.

Radu Ionescu.

Correspondința particulară a ROMANULUI.

Iași, 19 Iuliu 1863.

Legea de urmări pentru neplata de contribuții continuă a fi aplicată ca în trecut, adică a fi înlocuită prin esecujuni de gendarmi etc. Perceptorii, în loc de chertiele cele colorate, ieu cu sineși 3, 4, 5 gendarmi sau impiegați subalterni polițienesci și-i împart pe la contribuabilii rei de plată. Aceștia sunt dator să se-i fină ca pe nicoșești logofeși, cu mesă bună și cu palu môle, pînă ce se îndemână de a plăti. Și ca se se grăbescă a plăti, esecutorii au dreptul să fi cătă mai imperținți, a se sui cu cismele pline de noroi pe divanele omului, a se imbată și apoi a injuria etc. Ve amintiți despre hătaia teribile ce unii ca acestia dederă, sunt vre două lune, unu ovru lemnari. Acesta se întâmplă în toată septemăna; dacă nu se aud în publicu cauza este că domni perceptorii sunt oameni adăncași în diplomația guvernamentului ce servesc, ei aplică esecujuni pe la cei ce nu știu nici legea nici cutedă a striga în contra arbitrarului. Cătă pentru urmăriile contribuabililor s'adăncoși o altă politică: dacă acestia, hană ôră ca D. Rosetti de la Bacău și alții, au refusat de a plăti contribuțiile mai mult de cătă pe cele două prime luni, domni perceptorii, oameni de pace, nu se mai arită pe la casele acolora... și astăfelii nu dau ocaziune se se vedă cum guvernul nostru percepe contribuțiile, de ce lesnire, cu căntări și cu laude. Noi cunoșcem persoane, în Iași, mai multe persoane în categoria d-lui Rosetti de la Bacău.

Zelosul e guvernământul nostru național, când e vorba de a face fapte cari, cu voia și fără voia, servescă trebilor Rusiei. Așa din sigure sorginți, că s'au luat și se ieu garanție de pe la toți proprietarii de luntre, șeice, mori, ba pînă și băi pe dubașe, că nu vor ajuta pe niscari străini se trecă presto Prut, în Rusia... O se vede, presto câte-va lune, cum vor se începă a ploua la cavalerie presto pepturile unor asemenea patrioți slabași, cari ieu așa de patriotice dispoziții!

Uă mesură de calibrul celei de mai sus s'a luat d'ilele de pe urmă și de poliția locale. Se face de ea un fel de taciturnitate tuturor străinilor domiciliati în Iași, atătă celor cari sunt aci de ani cătă și celor mai noi veniți: sunt întrebați de unde sunt? Unde se ducă? Ce fac în țară? etc. Lucru curios! nu cred că se se s'ad găsit vre unu din acești străini, care se răspundă onor. Noștre poliție că merge în Polonia se se bată cu rușii... Și etă tocmai de ce răspuns d'ue doră acestă zelosă autoritate.

Trupele staționale în Iași, și care, când e evenimentele din Basarabia, pleseră într'acolo, s'au reîntorsu ne mai fiind trebuitore. În privința acoloror triste evenimente, părerea cea mai favorabilă guvernului, în publicul nostru, este că guvernământul este culpabil, mai ales căci, prevenit de diarie cu mai multe lune înainte, n'au știut să evitate ciocăirea, reînforțându pichetole de pe frontiera Danării, lucru căre știind polonii de la Tulcea, n'oră fi trecut în țară. După revenirea ce guvernul avu de la diariele locale și străine, publicul nu pôte vedea în lupletele de la Costangalia, uă apărare a neutralității patriei, ci, precum a dișu diariul la Patrie, mai mult un serviciu politic rusesc.

Lunele după cari ni s'a promis noua Iașianilor fericirile din uă miș și una de nopti au trecut, și noi încă n'am vădit nici semne de realizare ale acoloror fericiri. Al ba ne înșelăm! S'a proiectat ca meseriașii români, cari câștigă atăt de mult în zilele aceste, se mai aibă a plăti leș și mai Marelu-Staroste, ce li s'a impus de guvern cum ști din trecutele corespondințe. Mi se spune că meseriașii ar fi declarat că nu au mijloc de unde se plătescă asemenea salariu. Pemitete-mi înainte de a termina epistola acesta se ve da, ca varietate nicoșe curioșă calcule făcute asupra cifrelor anului curinte, pe care l'am pule numi anul celor 9.

Etă aceste calcule: Adunându-se cele d'antii două cifre ale datei 1 și 8, avem 9. Același rezultat ne dă adunarea celor două de pe urmă cifre, 6 și 3. — Adunese 63 cu 18, avem 81, adică două cifre cari adunate între ele dau 9. — Acesteași cifre 81 împărțite cu 9 dau de rezultat 9. — Suptrageți din 63 pe 18, și rămâne 45, adică suma a cinci 9. Împărțescă-se 63 prin 18 și o se dă de uă remășiță de 9. — Înmulțescă-se cifrele 1, 8, 6, 3, între ele și avem produsul 144; adunându-se între ele cifrele, aceste, dăm totu de 9. — Adunese cifrele datei 1, 8, 6, 3 între ele, și avem o sumă de 18, care se compune din două 9. Divide-se 1863 prin 9 și vom da de unu cătă de 207, care, adunându-i-se cifrele între ele, ne dau crăș 9.

De aci ce conchidem? Conchidem că de la Martiu pînă la Decembrie sunt 9 lune... Etă și după calcule cabalistice, care-i termenete scăderilor și neajunsurilor noastre politico-Ministeriale! S.

Comuna Cazienii, 18 Iuliu 1863.

Donților deputați de suburbii ai Orașului Ducuresc.

La 14 am primit uă telegramă supserisă de d-ni Păltianu, Al. Orescu, și Gh. Gherasim membrii municipalității actuale, prin care mi se făcea cunoscut că d. Dimitrie Brătianu demisionând din postul de membru la acea municipalitate, am dreptul de a-l înlocui. Am răspuns îndată totu prin telegramă că, în urma ilegalităților flagrante ce s'a comis în alegerile municipale din urmă, nu pot primi a face parte din consiliul municipal actuale.

Acestu refuzu motivat, am credul, domni mei, că sunt dator a-lu face cunoscut și d-vostre, și totu de uă dată se exprimă viua mea recunoștință către aceia din d-vostre cari ați bine voit, în două rânduri, a me onora cu ale d-vostre sufragii pe cari le am apărut cu atătă mai mult, cu cătă ele au fost câte, sunt încredințat, ca uă manifestare și protestare continuă în favoarea soldatului Român persecutat de guvernul actual, pentru că și-a împlinit misiunea sa de deputat cu aceași cu-

getare conșcințioasă care pune mai presu de ori ce altă considerație apărarea libertăților publice consacrate prin convențiune.

Aslu felu am înțeles, domni mei, îndouitele d-vostre sufragii cu cari ați bine voit a me onora și încă uă dată vii aici a ve exprime deplina și statornica mea recunoștință.

Înainte de a sfârși dați-mi voia se atragă atențiunea d-vostre și asupra unei ilegalități nu mai puțin a-tentorie drepturilor municipale, comisă de membrii supsemași în telegrama precitată. D-lor d'ic în acea telegramă, fiind că d. Dimitrie Brătianu a demisionat, sunt în dreptu se ieu locul d-sele ca membru în consiliul municipal. Dar ore cine le-a dat d-lor dreptul se chiame pe cutare sau cutare dintre trei persoane ce au avut de uă petrivă voturi ca se înlocuiescă pe d. Brătianu demisionat? Este știut că d-ni Ion Ghica, Ion Cantacosino și supsemașul am avut fiă care, dupe voința președintelui biroului electoral, câte 91 voturi. Cum daru d. Păltianu, Al. Orescu și Gh. Gherasim nu știu că legea îi opreșă d'a mai procede astăfel și că, după protestările alegătorilor însuși guvernul a recunoscut că în casuri de vacanță alegătorii trebuiesc convocati spre a se otări cine are a înlocui pe membrul demisionat? și că în casu de paritate de voturi pentru unu din membrii, după toate legile, trebuie se se facă balotare?

Dar uă ce se ne mai mirăm de acestu faptu arbitraru al uumiilor mai sus membrii municipali, cându arbitrarul și nepesarea cea mai cumplită conduce de la închiderea Adunării toate faptele Ministerului N. Crețulescu. Dumneșeu numai și voința națiunii întrege se apere viitorul României. Priimiți, ve rog, domni mei, asigurarea simpțimintelor mele de osebită stimă și afecțiune. Nicolae Goleșcu.

Comuna Cazienii, 1863 Iuliu 15.

Domnule Red. alu diariului Românul. Permite-mi a ve ruga se bine voia a insera în stimabila d-v. foia, alăturatu răspunsu către d. perceptoru alu plășii Ocolu din acestu districtu Romanășii, spre a cunoșce țara la ce mijloc se cite alergă acum guvernul. Priimiți d-le etc. etc. etc. S. Ceziano.

Comuna Cazienii, 1863 Iuliu 15.

PRINCIPATELE-UNITE ROMĂNE.

D-le Perceptorii!

Procederea d-le în chestia împlinirii imposibilității funciaru, alergănu de la mine la arendașul moșiei mele Cezieni, dovedeste că chiar d-ta nu ai convingerea că acești bani sunt de drept a se împlini, s'eu că te s'iesci a-mi aplica mie dreptu legea de urmări.

Domnule, veri care ar fi convingerea d-le ca funcionariu subalternu, trebuia s'eu se mergă după lege, ne îndreptându-te către arendașul meu care este personă străină de actele și faptele mele, s'eu dacă nu-ți convenea ca Român se trecă peste lege, adică peste votul Camerei și pactul nostru constitutiv, se te retragi din această nesărcinare. Iată daru calea pe care pornește veri ce omu conștințios.

Felul de procedere ce-ți-ai ales nu este de loc unu mișloc de ferrare. Art. ... din codul penalu este destul de precis; și când vei stăru a urmări prin silă pe arendașu, estu cu atătă mai culpabil, cu cătă ai călcat și procedura legii de urmări.

Așa daru, dacă guvernul și chiar în urma atătoru protestări, susține că urmésă se plătim, negreșitu că în nimă d-stră care este atăt de mică în raportu cu a guvernul, n'o se afe cine-va mai multă temere de violarea legilor.

Așa dar, oă ca Român, te sfă-

tuoscu se procedea regulat, scutindu pe arendașul meu de amenințarea ce-i faci, fiind că i am aretat a nu plăti nimic pentru mine; iar ca deputatu îi declar că nu voi plăti, și'n casulu acesta, partea d-le este legea de urmări.

Amu ostenitu strigându: legile se s'ad respectate; dar când vedem arbitrarul, n'avem de cătă se ne o-punem în numele lor.

Te salută S. Ceziano.

London, 1 August. Nuvele de la Bombay, cu dată de 9 Iuliu spun, că Nena Sahib a fost prins în templu de Ajmere. Documente, ce s'a găsit la d'insulu, dovedesc proiectul unei mari conspirații și că avea sume mari în dispozițiunea lui.

Smyrna, 25 Iuliu. Renumitul poetu grecu Alesandru Suto a muritu aici în spitălu.

Tiflis, 2 Iuliu. În totu Caucasulu existe uă conjurațiune cu mari și întinse ramificări în contra dominațiunii rusesc.

Leopole, 1 August. Wisniowski a fost bătut lângă Swininky. Se dice că ar fi ramas mortu pe câmpulu bătăliei, că 18 din despărțirea lui s'ar fi făcutu prizonieri și că numai 30 pînă 40 ar fi scăpatu în pădure.

Copie după adresa d-lui Ministru de Justiție cu No. 15,870 din 36 Iuliu 1863 către Prefectura Poliției Capitale

În diariul de ieri alu Românului s'a vețut reproducu o depeșă subsemașă d. Niculescu prin care reclama în contra Trib. de Muscelu că-lu persecută pentru d. Crețulescu și-lu ține de optu zile nejudecat.

Asupra acestora Ministerulu a cerut informăți de la d. Președinte al dișului Trib. prin depeșă sub No. 15,814 carea împreună cu răspunsul ce s'a primit sub No. 5,219 din partea d-lui Președintu și Procuror ai dișului Trib. subsemașă le comunică d-v. pe lângă acesta în copie și ve fuvită d-le Prefectu să faceți ca redacțiunea dișului jurnal conformu § 37 din legea presi să le publice spre a se desminti cele dișe de d. Niculescu și a se vedea la ce aserțiuni neadeverate dă accesu în colonele sale dișulu jurnal.

Copie după ordinul telegraficu a Ministerului Justiției No. 15,814 Iuliu 25 1863 către d. Președintu a Tribunalului Muscelu.

În Românulu de astă-zi, unu d. Niculescu, reclama că Tribunalu de Muscelu îl persecută pentru d. Crețulescu ținindu-l nejudecat de optu zile; prin telegrafu comunicațiunim impregiurările fără qșbavă.

Copie dupe raportul telegraficu a d. Președintu și Procuror ai Tribunalului Muscelu No. 5519 către Ministerulu Justiției.

Reclamația lui d. Niculescu ce a pârut în diariul Românului contra acestu Tribunalu, conține neadeveru, căci la 5 Iuliu curant se vede trimisă de administrație în cercetarea procurorului pentru calomnia adusă subprefectulu de podgorie, iar nu pentru d. Crețulescu, la 5 prin petiția sa către Procuror cere termen pînă la 15 nefiind pregătitu a da despoziție; acestu cerere s'a aprobatu de Procuror dupe garanța d. M. Rucărenu; la 18 d-lui abia s'a prezentat la Procuror și la 19 i s'a luat din parte-I despozițiile prin interogatori și la 20 și 21 au fost s'erbătorii în care dișe Procuror și a pregătitu actele șele. La 23 s'a datu în judecătoria și la 24 în termen de 24 ore, sau luat și de președinti despozițiile convenite și sau s'ocritu procesu spre înfățișare în judecătoria pentru 8 Augustu viitoru dându-se pe garanție prin Prefectura la urma sa ca se vie pregătitu spre înfățișare.

Acesta spre răspunsu la telegrama No. 15814.

ERATA. În așiculu d-lui N. Rucărianu publicat în suplimentulu Românulu de la Iuliu, s'a trecut din greșelă numele d-lui Tache Rudianu; în locu-I se se citeșcă daru; TACHE BĂDIANU.

